

За правы чалавека

Віцебскі рэгіянальны праваабарончы бюлетэнь

№ 9 (56)

Верасень 2011 г.

11 палітвязьняў выходзяць на свабоду

Аляксандар Лукашэнка памілаваў яшчэ 11 асуджаных па «справе 19 сьнежня», паведамлі ў прэсавай службе кіраўніка дзяржавы 14 верасня. «Кіруючыся прынцыпамі гуманнасьці, прэзыдэнт падпісаў Указ аб памілаваньні 11 асоб, асуджаных за ўдзел у вулічных непарадках у Менску 19 сьнежня 2010 году», — піша прэс-служба Аляксандра Лукашэнкі.

“Памілаваныя”:

Аляксандар Атрошчанкаў
Дзьмітры Буланаў
Ілья Васілевіч
Павал Вінаградаў
Аляксандар Класкоўскі
Мікіта Ліхавід
Уладзімер Лобан

Аляксандар Малчанаў
Фёдар Мірзаянаў
Дзьмітры Новік
Алег Федаркевіч

11 жніўня былі памілаваныя 9 асуджаных па справе аб масавых непарадках, 1 верасня яшчэ 4 — як паведамлялася, пасля іх прашэньня аб памілаваньні. У цяперашнім паведамленьні прэс-службы А.Лукашэнкі не прыгадваецца, што памілаваныя вязьні прызналі сваю віну. У жніўні яшчэ супраць 6 чалавек былі спыненыя крымінальныя справы па падзеях 19 сьнежня.

Памілаваньню ўдзельнікаў Плошчы папярэднічала таемная сустрэча

Лукашэнкі зь міністрам замежных справаў Балгарыі Мікалаем Младэнавым у Менску 26 жніўня. Па выніках сустрэчы Младэнаў у лісьце на імя вярхоўнага прадстаўніка Эўразьвязу па замежных справах і палітыцы бясьпекі Кэтрын Эштан інфармаваў яе, што ўсіх палітвязьняў Аляксандар Лукашэнка абяцаў вызваліць да пачатку кастрычніка. Пазьней польская газэта Rzeczpospolita са спасылкай на крыніцу ў МЗС Польшчы паведаміла, што на су-

стрэчы з Лукашэнкам Младэнаў павінен быў прапанаваць беларускаму лідэру аднаўленьне адносінаў з Эўразьвязам і 2 млрд. эўра ў абмен на вызваленьне ўсіх палітвязьняў да канца 2011 году. Аднак МЗС Балгарыі катэгарычна абвергла гэтыя зьвесткі.

7 асуджаных за Плошчу застаюцца ў зьнявольеньні + 6 анархістаў + Мікалай Аўтуховіч і Алесь Бяляцкі

За кратамі застаецца 7 асуджаных за удзел у падзеях 19 сьнежня 2010 году (Плошча). Гэта трое экскандыдытаў у прэзыдэнты: Мікалай Статкевіч, Дзьмітры Вус, Андрэй Саньнікаў, застаецца за кратамі давераная асоба Саньнікава Зьміцер Бандарэнка, адбывае хімію (г.зн. абмежаваньне волі) ў Пружанскім раёне давераная асоба Віталія Рымашэўскага Павал Севярынец.

Можна сьмела лічыць асуджанымі за Плошчу Зьмітра

Дашкевіча і Эдуарда Лобава, затрыманых 18 сьнежня і асуджаных нібыта за бойку (хуліганства). На-

гадаем, што да «хіміі», але без кіраваньня ў папраўчыя ўстановы, былі таксама асуджаныя Дзьмітры Мядзьведзь і Андрэй Пазьняк. За кратамі таксама знаходзяцца менскія і бабруйскія анархісты: Мікалай Дзядок, Аляксандар Францкевіч, Ігар Аліневіч, Яўген Васьковіч, Павал Сырамлотаў, Арцём Пракапенка, ваўкавыскі прадпрымальнік Мікалай Аўтуховіч і праваабаронца Алесь Бяляцкі.

Сьледчая, якая вядзе справу Алеся Бяляцкага, паставіла выраб адпісак на канвэр

Таццяна Касынкіна, сьледчая, якая вядзе справу Алеся Бяляцкага, удасканаліла сыстэму масавых адпісак. Як распавялі выданню "За правы чалавека" некалькі актывістаў з Віцебску, "Пастанова аб адмове ў задавальненні заяўленага хадайніцтва" цяпер набыла новы выгляд. Гэтая пастанова дасылаецца кожнаму, хто прасіў вызваліць Алеся Бяляцкага пад яго асабістае паручальніцтва.

Ранейшыя, таксама збільшана стандартныя, лісты-адмовы захоўвалі пэўныя рысы індывідуальнасці. У іх у некалькіх месцах пазначалася імя асобы, якой даваўся адказ на яе зварот ва ўпраўленне фінансавых расьсьледаванняў КДК. Цяпер жа ўсе лісты старэйшага лейтэнанта Касынкінай сталіся падобнымі адзін да аднаго як дзьве кроплі вады. З адмоваў міліцыянткі, аформленых паводле новага ўзору, незразумела, каму яны адрасуюцца, у адказ на чыё хадайніцтва.

Імаверна, сьледчая Касынкіна стамілася рыхтаваць заяўнікам індывідуальныя адмовы, устаўляючы ў стандартныя шаблоны прыдуманай ёй адпіскі кожны раз новае імя. Таму шаблоны быў крыху выраўнены. У выніку знікла патрэба штосьці ў ім рэдагаваць, і цяпер "пастановы аб адмове ў задавальненні заяўленага хадайніцтва" можна друкаваць масава - напрыклад, на ксэраксе. Вядома, гэтка вынаходка сьледчай значна падвысіла прадукцыйнасць выконваемай ёю папяровай працы. Толькі вось якасць такой працы пагоршылася. Да ранейшых хібаў пастановаў, падпісаных Касынкінай, дадаліся новыя.

На думку праваабаронцаў, лісты, што атрымліваюць грамадзяне ў адказ на свае хадайніцтвы аб вызваленні Алеся Бяляцкага, сьведчаць аб цэлым шэрагу парушэн-

няў заканадаўства з боку Касынкінай. Па-першае, насуперак патрабаванню крымінальнапрацэсуальнага кодэксу сьледчая ніяк не тлумачыць у вынесеным ёй пастановах прычынаў, з якіх мера стрымання ў адносінах да спадара Бяляцкага ня можа быць змененая.

Па-другое, сьледчай не выконваецца палажэнне ўсё таго ж кодэксу, згодна з якім у выпадку адмовы ў задавальненні хадайніцтва, пастанова аб гэтым даводзіцца да ведама асобы, якая хадайніцтва заявіла. Замест даводзеньня да ведама заяўнікоў патрэбнай інфармацыі, Касынкіна дасылае аднолькавыя лісты ў адрас невядома каго з тэкстам пастановаў наконт невядома чыіх зваротаў.

Па-трэцяе, старэйшы лейтэнант міліцыі парушае таксама нормы дзейнага "Закону аб зваротах грамадзян". Гэты закон абавязвае службовых асобаў тлумачыць грамадзянам парадак абскарджання рашэнняў, прынятых па іх зваротах. На магчымасць абскардзіць пастановы, прынятыя Касынкінай, у яе лістах няма ніякага намёку.

І, нарэшце, новая форма адказаў, вынайзена Касынкінай, супярэчыць прынятай Мін'юстам "Інструкцыі па прававодстве ў дзяржаўных органах і арганізацыях Рэспублікі Беларусь". Гэтая інструкцыя, якая

патрабуе пры адрасаванні дакумэнту прыватнай асобе пазначаць у лісьце прозьвішча і ініцыялы (імя, імя па бацьку) атрымальніка і ягоны паштовы адрас, зьяўляецца актам заканадаўства, абавязковым для выканання службовымі асобамі ўсіх дзяржаўных і арганізацый.

Такім чынам, колькасць парушэнняў заканадаўства з боку сьледчай Касынкінай атрымалася досыць вялікай. Праваабаронцы раяць тым, хто не задаволены атрыманымі ад яе адказаў наконт немагчымасці вызваліць Алеся Бяляцкага пад паручальніцтва, звяртацца са скаргамі ў пракуратуру. Праўда, не зусім зразумела, якім чынам супрацоўнікі гэтай установы змогуць пераканацца, што чалавек, які звярнецца да іх, і той, каму Касынкіна даслала пастанову без пазначэння імя - гэта адна і тая ж асоба. Напэўна, дапамагчы ім ідэнтыфікаваць пастановы маглі б выходныя нумары, якія ёсць на кожным з лістоў. Толькі вось ці змогуць работнікі пракуратуры разабраць почырк, якім напісаныя лічбы, - гэта пытаньне.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Исход. № 18/5-05-1-074/2011
02 09 об отказе в удовлетворении заявленного ходатайства

г. Минск

02 сентября 2011 г.

Следователь 2 СО ОПР УДФР КГК Республики Беларусь по Минской области и г. Минску старший лейтенант финансовой милиции Косынкина Т.В., рассмотрев материалы уголовного дела №11081100188, -

УСТАНОВИЛ:

Отделом предварительного расследования УДФР КГК Республики Беларусь по Минской области и г. Минску расследуется уголовное дело № 11081100188 по обвинению Беляцкого А.В. в совершении преступления, предусмотренного ч. 2 ст. 243 УК Республики Беларусь.

02.09.2011 в ОПР УДФР КГК Республики Беларусь по Минской области и г. Минску поступило Ваше ходатайство о применении в отношении Беляцкого А.В. меры пресечения в виде личного поручительства.

Настоящее ходатайство не подлежит удовлетворению на основании того, что 05.08.2011 в отношении Беляцкого А.В. избрана мера пресечения в виде заключения под стражу, оснований для изменения данной меры пресечения не имеется.

На основании изложенного, руководствуясь, ч.3 ст.137 УПК Республики Беларусь,-

ПОСТАНОВИЛ:

1. Отказать в удовлетворении заявленного ходатайства.
2. О принятом решении уведомить заявителя.

Следователь второго следственного отделения
ОПР УДФР КГК Республики Беларусь
по Минской области и городу Минску
старший лейтенант финансовой милиции Т.В. Косынкина

Віцебскі флэш-моб у падтрымку Алеся Бяляцкага

Віцебскія грамадзкія і палітычныя актывісты, праваабаронцы і журналісты адгукнуліся на заклік ПЦ "Вясна" "Дашліце ліст падтрымкі Алесю Бяляцкаму!". Цягам некалькіх дзён яны напісалі каля трыццаці лістоў на паштоўках. Паштоўкі даслалі на адрас менскага СІЗА № 1, што на вул. Валадарскага.

Зьмест паштовак не зусім звычайны: на кожнай зь іх напісаны адзін з радкоў верша Максіма Багдановіча "Пагоня". Такім чынам, калі да Алеся Бяляцкага прапусьцяць усе дасланыя актывістамі Віцебску лісты, ён зможа прачытаць поўны тэкст вядомага патрыятычнага твору.

"Фактычна, гэта быў флэш-моб, - гаворыць адзін з удзельнікаў акцыі падтрымкі. - У дадатак да традыцыйных формаў маральнай падтрымкі Алеся Бяляцкага мы ўжылі крэатыў. Паштоўкі з краявідамі Віцебшчыны ў спалучэньні з натхняльнымі радкамі мусяць падбадзёрыць праваабаронцу і аздобіць шэрасьць яго турэмнага побыту".

Андрэй Саньнікаў зьвяртаецца з адозвай з турмы

Кандыдат у прэзыдэнты ня мае намеру мяняць свой турэмны тэрмін на легітымнасьць дзейнага кіраўніка краіны. Андрэй Саньнікаў, прысуджаны да 5 гадоў турмы за арганізацыю акцыі пратэсту супраць фальсыфікацыі вынікаў прэзыдэнцкіх выбараў, перадаў на волю адкрыты зварот:

«Толькі зьмена ўлады ў Беларусі можа вывесці краіну з крызісу. Больш таго, толькі зьмена ўлады зможа захаваць Беларусь як незалежную дзяржаву, выратаваць нашу мову і культуру. Сёньня для гэтага ў нас ёсьць унікальны і, самае галоўнае, рэальны шанец.

Пасьля 19 сьнежня 2010 году ўсяму сьвету стала зразумела, што рэжым Лукашэнкі небясьпечны для беларусаў, што беларускі народ не падтрымлівае цяперашнюю ўладу, але пазбаўлены права выбару з-за таго, што ягоны голас ігнаруюць. Усім відавочна, што эканамічны крах у Беларусі - гэта вынік палітыкі цяперашняга рэжыму. Больш таго, далейшае знаходжаньне Лукашэнкі ва ўладзе прывядзе да поўнага каляпсу эканомікі.

Мы можам і павінны сёньня зьмяніць свой лёс і аднавіць добрае імя Беларусі ў адносінах з нашымі суседзямі, Расеяй і Эўропай, а таксама са Злучанымі Штатамі Амэрыкі. Усе чакаюць, што мы, нарэшце, самі гэта зробім. Менавіта гэтае пытаньне павіннае сёньня стаць галоўным для беларусаў. Час для дыялёгу з уладай застаўся ў мінулым. Апошняя спроба такога дыялёгу скончылася 19 сьнежня зьбіцьцём тысяч людзей і арыштамі соцень.

Калі рэжым кажа аб дыялёгу, ён мае на ўвазе ўтрыманьне ўлады любым коштам і зьнішчэньне апазыцыі. Трэба памятаць сваю гісторыю і здабываць зь яе ўрокі.

Сёньня шматлікія прыгадваюць

дыялёг з уладай у 1999 годзе, але пазьбягаюць прынцыповай ацэнкі гэтага дыялёгу. Я лічу, што гэта былі самыя ганебныя старонкі ў гісторыі беларускай апазыцыі, таму што сфарміраваная офісам АБСЭ і рэжымам Лукашэнкі перамоўная група вяла дыялёг, заплюшчваючы вочы на сьмерці і зьнікненьні палітычных лідэраў. У красавіку 1999 году пры нявысьветленых абставінах памёр Генадзь Карпенка. У траўні - зьнік Юры Захаранка. У верасьні - выкрадзеныя Віктар Ганчар і Анатоль Красоўскі. Але «перамоўшчыкі» нават не прыгадвалі пра іх.

Адно гэта ўжо пазбаўляе той

жа рэжым права казаць аб дыялёгу, а апазыцыю - нават разглядаць такую магчымасьць. Вынік таго дыялёгу - яшчэ 12 гадоў гідкай

дыктатуры. Апазыцыя ня можа дазволіць уладам у чарговы раз выкарыстаць сябе як аднаразовы выраб. Ня гэтага чакае народ Беларусі. Ня гэтага чакаюць нашы суседзі і ў Расеі, і на Захадзе, а таго, што Беларусь стане нармальным прадаказальным міжнародным партнэрам.

Я ведаю, што мая пазыцыя, мае заявы падаўжаюць тэрмін майго знаходжаньня ў няволі, але гэта і зьяўляецца сьведчаньнем сапраўдных намераў рэжыму. Усе перадумовы для зьмены ўлады, для вяртаньня народу права выбару сёньня існуюць. Патрэбныя рашучасьць, мужнасьць, прынцыповасьць.

Гісторыя робіцца сёньня. Гісторыю робім мы. Разам мы пераможам!»

Ігар Аліневіч адзначыў дзень народзінаў у калёніі

Ігар Аліневіч, які атрымаў 8-гадовы тэрмін, адбывае яго ў Наваполацкай калёніі. Аліневіча год таму затрымалі ў Маскве, прывезлі ў Менск і да суду трымалі ў СІЗА КДБ разам з удзельнікамі падзеяў 19 снежня. 24 верасня Ігар Аліневіч адзначыў у турме 28-ы дзень народзінаў. Празь некалькі дзён маці вязьня Валянціна Аліневіч атрымала ад яго ліст пасья больш як двухтыднёвага маўчаньня. Жанчына адзначае, што званкоў ад сына ўвогуле ні разу не было:

што іх было шмат — нічога не сказаць. Дзень народзінаў я адзначыў вельмі прыстойна. Са згушчонкі і каржоў зрабілі два тарты, лепшыя, чым у краме. А раніцай мяне павіншавалі ў нашай сэкцыі — я вельмі расчуліўся».

А як ставіцца адміністрацыя калёніі да анархіста Аліневіча? Маці вязьня кажа, што сыну чамусьці не задавалі заяву на

доўгатэрміновае спатканьне. У вязьня хворае сэрца, але гэта за кратамі ня ўлічваецца, мяркуе Валянціна Аліневіч. Жанчына распавяла, што Менскі гарадзкі суд і прэзыдыюм суду адхілілі касацыйную скаргу на прысуд, і цяпер яны рыхтуюць скаргу ў Вярхоўны Суд.

«Пра сваё жыццё піша вось што. Магу зачытаць зь ліста, я ж яго паўсюль з сабой нашу. "У апошнія дні атрымаў шмат лістоў і паштовак. Сказаць,

Дашкевіч сядзіць у адзіночцы: адвакат наведала яго ў Глыбоцкай калёніі

Адвакатка Марына Кавалеўская наведала зьняволенага кіраўніка "Маладога фронту" Зьмітра Дашкевіча ў Глыбоцкай калёніі. Яна паведаміла Ўладзімеру Палажанку, бацьку Насты Палажанкі, нявесты Зьмітра, што Дашкевіч сядзіць у адзіночнай камэры. Дашкевіч заявіў адвакатцы, што ня мае прэтэнзіяў да адміністрацыі калёніі. Кавалеўская таксама паведаміла, што Дашкевіч пачуваецца нармальна, але стан яго здароўя вельмі слабы. Зьміцер пацьвердзіў словы былога кандыдата на прэзыдэнта, палітзьяволенага Андрэя Саньнікава пра пагрозы жыцьцю і яго, і самога Саньнікава.

Паводле праваабаронцы Алены Танкачовай, адвакатка мяркуе, што ў сувязі зь пераводам Зьмітра ў Глыбоцкую калёнію ціск на яго будзе мінімізаваны: «Сытуацыя такая: выйшла адвакат ад яго і сказала, што ён вельмі слабы фізычна і, натуральна, у такім некалькі падаўленым псыхалогічным стане. Але ў яе ёсьць адчуваньне, што ў сувязі зь пераходам, ціск на яго будзе, магчыма, мінімізаваны. Прынамсі, яна на гэта спадзяецца. Яна сказала, што ў параўнаньні зь сытуацыяй учорашняй і пазачорашняй, сёньня лепш. Адзіночная камэра навогул гарантуе ахову ад таго, чаго мы больш за ўсё асьцерагаліся. Дадатковай нэга-

тыўнай інфармацыі няма. Гэта самая вялікая ў гэтай сытуацыі радасьць».

Таксама Алена Танкачова дадала, што аб пагрозе бяссьпецы і, магчыма, жыцьцю Дашкевіча стала вядома зь некалькіх крыніцаў, аднак казаць пра іх яна ня стала. Праваабаронца зьвярнулася да прадстаўнікоў дыпляматычных місіяў з просьбай распачаць дзеянні, каб патрапіць да Дашкевіча і даведацца адносна яго стану здароўя і ўмоваў знаходжаньня.

28 верасня Ірына Халіп пераказала журналістам словы свайго мужа Андрэя Саньнікава. Халіп заявіла, што ў магілёўскім і віцебскім ізалятарых да Саньнікава падыходзілі вязьні і папярэджвалі, што ёсьць пагроза здароўю і жыцьцю яго самога і Зьмітра Дашкевіча. Саньнікаў і Дашкевіч сустракаліся 20 верасня ў віцебскім перасыльным пункце і ўтрымліваліся ў адной камэры. Паводле інфармацыі, якую атрымала Халіп, Зьміцер Дашкевіч знаходзіцца ў дрэнным стане: ён моцна схуднеў, але галадоўку, абвешчаную 13 верасня, спыніў. Андрэй Саньнікаў пакінуў яму свае прадукты харчаваньня.

Зьмітра Дашкевіча 27-га верасня этапавалі ў Глыбоцкую калёнію (Віцебская вобласць), якая лічыцца адным з самых суровых месцаў зьяволеньня ў Беларусі.

26 верасня бацька Насты Палажанкі Ўладзімер атрымаў ад Дашкевіча ліст, у якім той прасіў пра тэрміновую сустрэчу з адвакатам. Дашкевіч адправіў ліст з транзытнай камэры ў Магілёўскім СІЗА. Сама Наста Палажанка, нявеста і намесьніца Дашкевіча ў кіраўніцтве арганізацыі "Малады фронт", адбывае цяпер 11 сутак арышту. 19 верасня яе і былога палітвязьня Ўладзімера Яроменка затрымалі, калі яны меліся вывесіць у Менску нацыянальныя сьцягі.

Зьмітра Дашкевіча асудзілі на 2 гады зьяволеньня нібыта за хуліганства. Суд прызнаў, што 18 снежня Зьміцер Дашкевіч і актывіст "Маладога фронту" Эдуард Лобаў зьбілі ў Менску мінакоў. Дашкевіч і Лобаў сваёй віны не прызналі і заявілі, што гэта была правакацыя сьпецслужбаў напярэдадні прэзыдэнцкіх выбараў.

Бюлетэнь "За правы чалавека" выдаецца праваабаронцамі Віцебскага рэгіёну.

Наклад 299 асобнікаў.

Пры падрыхтоўцы бюлетэня выкарыстоўваліся матэрыялы сайта <http://prava.vitebsk.cc> і іншыя Інтэрнэт-рэсурсы.